इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ४२० पु. [illegible] (४५८)

ग्रंथ नाम पांडव प्रताप

विषय कथा पुराणें.

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(१)

॥श्रीगणेशायनमः॥श्रीसरस्वत्यैनमः॥श्रीगुरुभ्योनमः॥श्रीवासुदेवाय॰
॥जयपुंडरीकवरदापुरुषोत्तमा॥भक्तमानसउद्यानविहंगमा॥१॥भीमाल
टविहारामेघशामा॥निगमागमवंद्यातूं॥१॥पांडवरक्षकापंढरीशा
॥विलासियापरमपुरुषा॥भगिनीमानसनिपंडुस्नुशा॥पार्थप्रतीरक्षि
सी॥२॥भाग्यपांडवांचेदेखा॥नवनीतचिसहस्रमुखा॥तुंलयाचापा
ठिराखा॥अंतर्बाह्यरक्षिसी॥३॥मागांभीष्मपर्वसंपले॥आतांद्रोणप
र्वआरंभिले॥जेअत्याद्भुतरसाथिले॥सादरश्रोतीपरिसिजे॥४॥पदका
वरीमध्यनायकहीरा॥तैसेद्रोणपर्वअवधारा॥उरीनउरेदोषमात्रा॥
श्रवणकरितांसाक्षेपे॥५॥जेथेमाजलाविरस॥ऐकोतचतुरपरम
पुरुष॥जन्मेजयपुसेवैशंपायनास॥सांगाविशेषकथापुढे॥६॥गं
गात्मजपहुडलाशरपंजरी॥मगासमरमाजविलेकवणेपरी॥व्यासशि

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(2)

ध्यह्मणे अवधारी॥ जन्मेजयाराजेंद्रा॥७॥ शांतनु जपहूडलीयावरी॥
शोभान दिसे पृथुनेवरी॥ जैसी विगत विधवा नारी॥ जीतप्रेतासारिखि
॥८॥ कींगंगासलिले विन॥ कीं यज्ञोपवीत न नसतां ब्राह्मण॥ कीं राजाज्ञा
नहीन॥ तैसी भीष्मावांचुनि चमू दिसे॥९॥ भंगलीनौका महां जळी॥ बु
डावया जैसी उकम्मकी॥ तैसी चमू जेकां की भयव्याप्त दिसतसे॥१०॥ भी
ष्मास बाणाचि तउशीदिउन॥ कौरवपांडव करिती नमन॥ करोनियां प्रदक्ष
णा जाण॥ मगयुध्धास प्रवर्त्तले॥११॥ दश दिनपरियंत॥ जेणे युद्ध केले
अद्भुत॥ दाहासहस्त्र रणपंडित॥ मारोनी नित्य पाडिले॥१२॥ भीष्मप्रता
प आठउन॥ शोक करिती कौरव संपूर्ण॥ द्रोण आणि शार द्वत कर्ण॥ अ
तिउद्विग्न जाहाले॥१३॥ दुर्योधन ते चिरात्री॥ चिंतानके आहाले चित्ति
मग जाउनि शिबिरा प्रति॥ नमन करोनि बोलता जाला॥१४॥ ह्मणे कवें

" Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(2A)

द्र गुरू ह्र नियां ॥ तुझाम हिमा गुरुवर्या ॥ यावरी चम्रूरक्षावया ॥ तुजवां
चो निथोर नसे ॥ १५ ॥ काळमृत्यु भय ॥ यापासू निरक्षिलातुं आचार्या ॥
शिरी आसतां तुझे पाय ॥ सदा निर्भय असि असे ॥ १६ ॥ मग वस्त्रें भूष
णे संपूर्ण ॥ प्रीती पू जिला गुरु द्रोण ॥ सेनापति त्वरण पद्म पूर्ण ॥ आच्यार्या
सीदी धले ॥ १७ ॥ च्यारी वेद मुखोद्गत ॥ सकळ शास्त्री पारांगत ॥ पाठिसी
तुनी रहस्ती ॥ व्याप विराजत ॥ विद्या जे सायकासनी ॥ १८ ॥ कौरव पांड
वयादव समस्त ॥ हे द्रोणाचे शिष्य अंकित ॥ त्या त्या वरद द्रिष्टी निरखत ॥
मुकुट सुभद्रापती न्या ॥ १९ ॥ तो प्रसन्न होउ नि गुरु राणा ॥ ह्मणे माग वर सु
योधना ॥ मग लागो नि आचार्य चरणा ॥ कौरवेश बोलत से ॥ २० ॥ अजा
त शत्रू कौंतिसुत ॥ धरो नि देई अह्मासी जीत ॥ धर्माचा व धनि श्चित ॥
मी कल्पील नाहिं आच्यार्या ॥ २१ ॥ धर्मास वधितां जाण ॥ आह्मां सिउ

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

द्रोनेदी अर्जुन ॥ जीं तधरिलां शरण ॥ सर्व येती आमुते ॥ २२ ॥ पुढती रखेळो नि
यूळ ॥ वनासी पाठउ पांडव त्वरित ॥ मग ह्मणे भारद्वाजसुत ॥ तूं यथार्थ बोल
सी ॥ २३ ॥ माझा शिष्य होय अर्जुन ॥ परी विद्येने आगळा मज हून ॥ तारकारी
जन कपाक शासन ॥ केला असे [illegible] लेणे ॥ २४ ॥ शास्त्रास्त्र मंत्र विशेष ॥
जे त्रिभुवनी ठाउके नसे कोणा [illegible] ठाउकी स व्यसाचीस ॥ तरी फोडा
वेत्या सि वेगळे ॥ २५ ॥ वेगळा होतां [illegible] न ॥ क्षणमात्रे धर्म धरीन ॥ ऐसे ऐ
कतां सुयोधन ॥ परमानंदे बोलत [illegible] म्हणे नाना उपाय करून ॥ वेगळा ने
लो श्वेतवाहन ॥ अजातशत्रू [illegible] ॥ अम्हास द्यावा तुम्हि पै ॥ २७ ॥
ऐसा नेम होतां तात्काळ ॥ गाजली रणवाद्यें तुंबळ ॥ तो समाचार सकळ ॥ पां
डव पांचाळ समजले ॥ २८ ॥ धर्म म्हणे आचार्य प्रतिज्ञा ॥ कळली कीं तुम्हा
भीमार्जुना ॥ सांवरूनि सकळ पृतना ॥ सावधान असावे ॥ २९ ॥ पार्थ म्हणे

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

आलारुतांत ॥ तरीं मी तुज रक्षीण सत्य ॥ परियेक कर्म अर्जुन ॥ सहसा माझे
नेन करखे ॥ ३० ॥ मर्यादा सांडील मेदिनी ॥ वसन ॥ वरूण दिशेस उगवेल सहस्र
कीर्ण ॥ हेही घडेल परि माझेन ॥ आन्यार्य वधन करवे ॥ ३१ ॥ मगाज की बुडेल
अगस्ती ॥ नम कूपी पडेल गभस्ती ॥ [illegible] किंवा धरू निने ती ॥ आरुणानुजा
सि घडे हे ॥ ३२ ॥ मस्यक गिळील [illegible] नी ॥ भोगेंद्र सोडील कुंभिनी ॥ परि
द्रोणवध माझेनि ॥ कल्पांतिही न करवे ॥ ३३ ॥ जो वाचस्पती चि अपर प्रति
मा ॥ ज्याचा त्रिभुवनी नमाय [illegible] थीहूनि आगळी स[illegible]मा ॥ तो माझे
निधर्मा न वधवे ॥ ३४ ॥ द्रोण स्नेहाचे समुद्र ॥ त्यां बुडी रीधली अहोरात्री ॥ जे
णे पुत्राहुनि मज वरी ॥ प्रीति ठेविली अपार ॥ ३५ ॥ समरंगणी टाकी बाण ॥ त्यां
सि धर्मयुध्ध करीन ॥ तरि मी नोहे चि उत्तीर्ण ॥ कांही येक तयाचे ॥ ३६ ॥ परी
गुरूचे प्राणदान ॥ करा माझेनि न घेववे ॥ ३७ ॥ तुज धरावया येतो द्रोण ॥ मा

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

शीघ्रलिङ्गानुजरक्षीण॥ असोउदयपावलासहस्त्रकीर्ण॥ दरिद्रांतीभाग्यजैसे
॥३७॥ वाद्येगर्जती नाना विध॥ होनी दृकें जालि सिध्ध॥ पांचजन्यदेवदत्ताचे
नाद॥ गगनामाजी नसमावे॥ ३८॥ तोगजर जालानुं बल॥ नादें उळमळि
ळाभूगोळ॥ चतुर्दशा लोक व्याकुळ॥ भयें कळि काळ कांपलसे॥ ३९॥ वाटेग
गनयेईल तळी तुटोनी॥ वसेज [illegible] नी॥ अगणे रि चवतीमे दिनी॥ दच
कलामनी उरगेंद्र॥ ४०॥ कूर्मख [illegible] रित॥ आदि शूकर नीटादांत॥ तो
कोल्हाळ ऐकतां कांपत॥ माहा [illegible] लधाकड जे॥ ४१॥ नाना वाद्यांचे
बोभार॥ उभयदळा चाकडक [illegible] मध्यभागी अन्वार॥ विजयरथपा
र्थाचा॥ ४२॥ ध्वजस्तंभीमहारुद्र॥ वेकोवेका करी भुभुःकार॥ रणसागरी
रथ जाहाज थोर॥ कर्णधार हनुमंत वरि॥ ४३॥ रथिसारथी इंदिरावर॥ जो
लावण्याब्धी शतपत्रनेत्र॥ पांडवभाग्यसहस्त्र वक्त्र॥ तो हि वर्णु शकेना॥
॥४४॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(5A)

सर्वांतिश्रेष्ट वैकुंठ धाम। तैसा दिसे रथोत्तम॥ प्रळय चपके ऐसा ध्वज
परम॥ पाळ वीतपर वीरा॥ ४५॥ जैसा सुपर्ण पक्ष फडकत। तैसे ध्वजच्या
रीस लेजलळपत। हरीहर दोघे रक्षित। धनंजय रणांगणी॥ ४६॥ ईकडे
कोरवदळी गुरू द्रोण॥ जैसा नि[illegible] भी चंडकीर्णी॥ पांडव चमूपरमदा
रूण॥ नधरित दृष्टि पुरुषार्थे॥ [illegible] चार्य तेज अद्भुत॥ पाहतां पांड
वदळु नाभयाभीत॥ यांचे सम[illegible]तांत द्रोणरूपे अवतरला॥ ४७
॥ पांडवसेनासरितापति॥ घोंट[illegible] द्रोण अगस्ती॥ ते व्हांवा द्यगजरें
अगती॥ थरथरा कांपे क्षणक्षण॥ ४[illegible]॥ मेघ धावरी चपळा पडे तुटोन॥ तै
सा पुढे धावीनला द्रोण॥ ते व्हां सायका पासुन॥ बाण घन वर्षत॥ ५०॥ अ
ग्नी जाळी तृणकानन॥ किं द्विजेंद्र संव्हारी काद्रवगण॥ तैसी पांडववा
हिनी द्रोण॥ संव्हारीत गणना नाहे चि॥ ५१॥ कणसें छेदुनी कृषीवल॥

तैसी शिरें छेदूनि सकळ ॥ शिरें रहीत वीर सबळ ॥ केले बहूल आचार्यें ॥ [illegible]
रथक्रम वर्णक्रमें करून ॥ द्रोणे केले वेदध्यायन ॥ तैसे त्वि त्वरेने बाण ॥ सु
टती च्यापापासुनी ॥५३॥ चापमेघ अनिवार ॥ शरधारा वर्षती अपार ॥
चालिले रुधिराचे पूर ॥ पुससी मार्गी [illegible] सिंधूचे ॥५४॥ ऐसे द्रोणे केले अभि
नव ॥ तो स्यंदनारूढ सहदेव ॥ शकुनीवरी वर्षाव करित चि धांवे तेवेळा ५५
॥ परम क्रोधे शकुनी ॥ बाणवर्षे तेव्हां ॥ सव्य अपसव्य वचनी ॥ पंडि
ता पुढें मूढ वदे ॥ ५६ ॥ संवत्सर [illegible] बाणी ॥ सहदेवे रवीळिला शकुनी ॥
तुनीर चापरथ छेदुनि ॥ [illegible] किले ॥५७॥ मारिले अश्व आणि
सारथी ॥ मग शकुनी होउनि विरथी ॥ गदा घेउनि त्वरित गति ॥ सहदेवाव
री लोटला ॥५८॥ गदा घाये रणांगणी ॥ सारथी मारिला तये क्षणी ॥ सह
देवें शक्ति टाकुनि ॥ शकुनी हृदई भेदिला ॥५९॥ तवर थारूढ भीमसे ४

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5A)

७३४

न॥ पुढें धावीला वर्षत बाण॥ दुर्योधनाचे सैन्य॥ अपार भेदिले तेधवां॥ ६०
तो दुर्योधनी निश्चिती॥ जयाचे नाव विंशती॥ पुढें धांवे समीरगती॥ मार्गे
टाकोन तेधवां॥ ६१॥ त्याचे हृदयीं वीस बाण॥ विंधिला जाला भीमसेन॥
लेणे वीस बाण टाकुन॥ रकोदर भेदिला॥ ६२॥ भीमा करीचे सायकासन
छेदिले न लगतां क्षण॥ मग पवना आज्ञ गदा घेउन॥ पवन वेगे पालला॥
६३॥ सारथी आणि रथ पाहे॥ असे काम क्रोध लोभ ज्ञानिये॥ योगी अ
वरिती निश्चये॥ मनोजये जिंकीती॥ ६४॥ तो नकुळाचा मातुळ॥ माद्री
चा बंधु शैल्य प्रबळ॥ त्यावरूनि परम चपळ॥ मनोजयें धावीनला॥ ६५
शैल्याचे आंगी बाण॥ नकूळ भेदी बळें करून॥ रथ सारथी तुरंग जाण॥
पाडिले छेदूनि तात्काळ॥ ६६॥ शैल्य आणि केरथी बैसत॥ दश बाण टाको
नि त्वरित॥ हृदई से दिला भगिनी सुत॥ पराक्रमे रणांगणी॥ ६७॥ चैत्ररथ देश्री

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(6)

चाराजाधवकेन॥तेणेलक्षिलाशारद्वत॥दोघासीयुध्धअद्भुत॥होतेजाले
तेधवां॥६८॥विद्युल्लतापडेअकस्मात॥तैसासात्यकीधाविलात्वरित ५
सत्तरबाणीबकाद्भुत॥रुतवर्मासीखिळिलातेणे॥६९॥तेणेसत्याहत्तरबा
णी॥सात्यकीरथीखिळिलातेक्षणी॥सभावर्षिपांडवाकडोनि॥सुशर्म्याब
रीधावीनला॥७०॥कर्णआणिनिराट॥युध्धकरितीतेव्हांअचार॥भग
दत्तद्रौपदसुभट॥भिडतीतेव्हां...॥७१॥शिखंडीआणिभूरिश्रवा
॥दावितीयुद्धाचेलाघवा॥घटोत्कचकर्णवा॥तेणेअलंबुशापाचारिला
॥७२॥पांडवदळातुनचकीतान॥धांवीनलाविंदअनुविंदलक्षुन॥श्रीरंग
भगिनीनंदन॥स्यंदनारूढधावीनला॥७३॥आकाशींसंचरेसौदामिनी॥
तेवीपरसेनेतप्रवेशेतेक्षणी॥कौरवजर्जरकेलेनिजबाणि॥निर्जरनय
नीपाहाती॥७४॥सुयोधनबंधुनामेकौरव॥तेणेसुभद्रावरीघेतलीधांव॥

॥५५

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(6A)

॥ जैसी आ जिकेने धरिली हांव ॥ उरग रिपू जिं का वया ॥ ७५ ॥ तो महांवीर प्रति
अर्जुन ॥ त्यावरी सो डिले निर्वाण बाण ॥ तेणे वर त्यावरी तोडुन ॥ कौरव रणांग
णी पाडिला ॥ ७६ ॥ कौरव पडिला मूर्छा येउन ॥ रणी अरंबळे ने त्र्इतो कोन ॥ तों
कृतवर्म्या निं अभिमन्य ॥ सिंह नादें पाचारिला ॥ ७७ ॥ कृतवर्षे बाण घाले ॥ कर्मा
तेव्हां च छेदी सुभद्रा बाळ ॥ बा[illegible]कन व्हे तो केवळ काळ ॥ कौरव वन्यमू संव्हारी
॥ ७८ ॥ कृतवर्मा शिल बाणीं ॥ जर्जे[illegible] गांगणी ॥ तव तो कौरव मागुते नी ॥
गदा घेउनि धावीनला ॥ ७९ ॥ गद[illegible]वित जाण ॥ छेदोनि पाडिली अ
भिमन्य ॥ मग तो कौरव केश्री धरु[illegible]हरे सुम शिला ॥ ८० ॥ कुंजर मा
जरि धरोनि ॥ जैसे मर्दी शुंडे करोनि ॥ तो हें जयद्रथें देखोनि ॥ सौभद्रावरी
धावीनला ॥ ८१ ॥ तो दुयोधनाचा शालक ॥ मस्तकी धरोनि खेटक ॥ रथा खा
ले निघोनि देख ॥ अश्व छेदोनि पाडीत से ॥ ८२ ॥ सेन पक्षी उडे बळाड्डुन ॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(७)

तैसाउडालापार्थसुत॥ गदाघायें जयद्रथ॥ विकळकेलाभूतकी॥ ८३॥ सवेंचि उगेनि
जयद्रथ॥ शक्तीदोही हस्तें बोपित॥ ते अभिमन्ये धरोनि अकस्मात॥ त्याचीत्याव
री शिरका विंधी॥ ८४॥ अविधी देखो निर्दळन॥ साधकावरी जेवी परतत॥ तैसा
शक्तीने जयद्रथ॥ भुजास्थानी दे दिला॥ ८५॥ सवेंचि रथी चढे पार्थसुत॥ बहु
तबाणी ताडिला जयद्रथ॥ अव घेभुभुजमानवंत॥ युध्धदेखोनी जयाचे॥ ८६॥
इंद्रिावरभगिनीसुत॥ त्याचापर क्रमदेखोनि अर्जुन॥ कौरव कोटले सम
स्त॥ कागजैसेहंसावरी॥ ८७॥ द्रोण्यें टाकोनि बाण॥ छेदिला अभिमंन्याचा
स्यंदन॥ उणे देखतां भीमसेन॥ पंच्यानना परी धांवला॥ ८८॥ देखो नियामा
हाव्याघ्र॥ पळती जैसे म्रगाचे भार॥ तैसा कौरव सेनासागर॥ वितळला भीम
भये॥ ८९॥ पळता गजपाई धरी॥ आपटोनि शिरकावी अंबरी॥ गदाघाये चूर्ण
करी॥ स्यंदन आणि वीराते॥ ९०॥ पर्वतावरी पर्वत॥ तैसा भीम ट्रो त्यावरी लो

॥६॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(७अ) अ४४

टला ॥ दोघांसी च्यार घटिकापर्यंत ॥ अद्भुत युध्य जाहाले ॥ ९१ ॥ वर्मपाहो निर
णमंडळी ॥ गदाहाणिती महांबळी ॥ नानामंडळें कळा आगळी ॥ थरक चमकदा
विती ॥ ९२ ॥ येक मेरू येक मांदार ॥ येक सप्तसमुद्र येक अंबर ॥ येक वासुकी येक स
हस्त्रशिर ॥ तैसे झुंझार दोघेही ॥ ९३ ॥ दोहीं दळीचे नृपती ॥ युध्य पाहो निश्रीवा
लुका विती ॥ पर्वत कुंकुमे चर्चिति ॥ तैसे दिसती दोघेही ॥ ९४ ॥ गदाघाते दोघे
जण ॥ पडिले तेव्हां मूर्छा येउन ॥ मगडीश्यापासीं रथी घालुन ॥ नेत रुन वर्मा
ले धवा ॥ ९५ ॥ यावरी कर्णपुत्र वृषसेन ॥ धांवे रथारूढ आरूढोन ॥ तो शातानि
क निकडोन ॥ पार्थपुत्र धावीनला ॥ ९६ ॥ युध्य जाले घटिका येक ॥ किंचित मा
घारला शतानिक ॥ तो प्रतिविंध्यादि चौघे देख ॥ पाठिराखे धावीनले ॥ ९७ ॥
पंचकुमरी मिळोन जाण ॥ रवी किळी सकळ कौरवसेना ॥ इस्त लाघव पाहा
लां नयना ॥ पांचीपांडव आनंदले ॥ ९८ ॥ तो कौरव समस्त लोटले ॥ देखतां

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

कौंतेय उठावले ॥ कोप्यावधी बाण सोडिले ॥ क्षीण जाले माहांवीर ॥ ९९ ॥ मग तो
प्रतापार्क अर्जुन ॥ आचार्य धांवला जैसा रुतांत ॥ त्यावरी धर्मराज अक
स्मात ॥ परमावेशें धांवला ॥ १०० ॥ तो द्रोणें पंच बाणी पाहीं ॥ धर्मराज विंधिला
हृदई ॥ तों युधिष्ठिर लवला हि ॥ उमणे चेतलेसे धवां ॥ १ ॥ शतार्धबाण टाकुन
॥ सर्वांगी भेदिला गुरुद्रोण ॥ तो धांवला धृष्टद्युम्न ॥ अपार बाणे भेदिला ॥ २ ॥
प्रळई कोपला काळ ॥ तैसा द्रोण कोपला पुण्यशीळ ॥ धृष्टद्युम्ना तत्काळ ॥ शत
बाणी खीळिला ॥ ३ ॥ सूर्यकळा संख्या बाणी ॥ शिखंडी खीळिला तये क्षणी ॥
दशासुखसंख्या बाणी ॥ उत्तमौजस भेदिला ॥ ४ ॥ मग जितुका वीरमात्र ॥ दश
दशाशाको निशार ॥ विराटपांचाळ भुभुज सर्वत्र ॥ केले जर्जर आचार्ये ॥ ५ ॥ द्रो
णाचा पराक्रम देखोनि ॥ डोलविती ग्रीवा सुरगणी ॥ पृथ्वीचे नृप संपूर्ण ॥ ध
न्य धन्य म्हणती पै ॥ ६ ॥ सर्व वीर पराभविले ॥ घायाळ होउनियां पडिले ॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(8A)

रणी।

किलेकँप्राणरहितजाले ॥ अचेतनत्रेनरूप ॥ ७ ॥ द्रोणगुरुसमोर ॥ उभेन
राहातीमाहांवीर ॥ भयभीतझालेसर्वत्र ॥ अनिवारमारनयाचा ॥ ८ ॥ ऐसे
अन्योन्यअवघेकेले ॥ वीरचकीतपाहुंलागले ॥ एकम्हणतीयपुढेकाळ ॥
थारोनशकेसत्यपे ॥ ९ ॥ ऐसेदेखोनिविपरीत ॥ तेवीउदयाचकीउगवेआदित्य ॥
तैसाविजयरथारूढसुभद्राकांत ॥ अकस्मातधांवीनला ॥ १० ॥ तेवेळीसा
यकाचाघन ॥ द्रोणावरीपाडिअर्जुन ॥ थाकजाकेंकरून ॥ अंबरमणीअच्छा
दिला ॥ ११ ॥ द्रोणेतैसेचिघातलेनिशर ॥ आच्छादिलेतेव्हांअंबर ॥ मगदारलाधु
मधूम्राकार ॥ कोणीकोणासीदिसेना ॥ १२ ॥ जळधारासुटतीअपार ॥ तैसेवी
राचेआंगीपडतीशर ॥ दोहींदळीचेवीर ॥ भयाभीतपाहाती ॥ १३ ॥ द्रोणआ
णिसुभद्रापती ॥ येकयेकासनदीसती ॥ तवमावळलागभस्ती ॥ शिबिरा
प्रतिचालिले ॥ १४ ॥ परमघोरविषाळकाळी ॥ रुक्षवर्णवस्त्रेंनेसली ॥ भगणे

" Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

अपारउगवली॥ ठसे झकझकती ठांई ठांई॥ १५॥ आचार्य शिबिरा प्रति जाउ
न॥ बोलता जाला सुयोधन॥ ह्मणे तुमचें वचन॥ धर्म जीत धरावा॥ १६॥ श्रे
ष्ठी बोलिले जे वचन॥ ते दावावें सत्य करून॥ तरी च पुरुषार्थ परिपूर्ण॥ त्रिभु
वनी मिरवे॥ १७॥ मग बोले भारद्वाजनंदन॥ धर्मासी रक्षितो अर्जुन॥ तया
शीं युद्ध करून॥ कोणा नही करू नशके॥ १८॥ वैकुंठीचा जो वेल्हाळ॥ तो सा
रथी जाला तमाल नीळ॥ ध्वजस्तंभीं कपि[illegible]ळ॥ महारुद्र रक्षितसे॥ १९॥ अर्जु
नस्वयें अमरपती॥ निर्वीर करावया क्षिती॥ अवतरला असे निश्चिती॥ का
यकीर्ति सांगावी॥ २०॥ हरिहर [illegible] इंद्र पाही॥ तेथे अवतरले येके मही॥ विज
यरथ नहाले कदाही॥ गांडीव तुणीर अक्षई॥ २१॥ तरी तो विजय धर्मापासु
न॥ वेगळा न्यावा तुम्हीं फोडोन॥ येक माहांरथी मारीन॥ प्रतिज्ञा पूर्ण पाहे
मासी॥ २२॥ तो सुशर्मा सुवर्मा सुरथा॥ सुधन्वा सुबाहु बळाढ्युल॥ बो

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(9A)

लाउनी अवघे त्रिगर्त ॥ बोलती शफत तेधवां ॥ २३ ॥ समसप्तकासि मेळऊन ॥
उदई कनेलो फोडोन अर्जुन ॥ रणी घेउं त्याच्या प्राण ॥ सुयोधना जाणपा ॥ २४ ॥
जरी हें न करवे तत्वता ॥ तरी लिंगपंक्ति भेद गुरु हत्या ॥ ती पापें आमुच्या माथा
॥ जरी पार्थी न मारूं ॥ २५ ॥ रणी जिंकु अर्जुना ॥ अथवा देऊं आपला प्राण ॥ देह
तप्राय श्चित लघे उन ॥ यज्ञदान कर्तिसी तेव्हां ॥ २६ ॥ मग दुर्योधनें काय केले ॥ स
मसप्तक वेगकें काढिले ॥ तीस लक्ष वीर हीं धरले ॥ सुशर्मा श्रेष्ठ त्यामध्यें ॥ २६ ॥
परम संतोषो न दुर्योधन ॥ हृदई आलिंगी पांच जण ॥ वस्त्रें भूषणें देउन ॥ म्हणे वि
जयवधन यावें सत्वर ॥ २७ ॥ उदयाद्रावरी रविचक्र आले ॥ सिद्ध जाली दोन्ही
दळें ॥ रणतुरे खांकाथिले सबळे ॥ हाकें अंबर भरियेले ॥ २८ ॥ जो बोलावी ळयु
ध्दासी ॥ तीकडे जाणे धनंजयासी ॥ पार्थ युध्द करी अम्हासी ॥ ऐसे समसप्त
क बोलिले ॥ ३० ॥ वृषभमाजले अद्भुत ॥ सिंव्हासी युध्द करूं पाहत ॥ कीं

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(10)

द्वंद स्तुक उन्मत्त ॥ पाचारिली विनायका ॥ ३१ ॥ अर्धचंद्राकार विहूरचु
न ॥ म्हणतीकां नये आझुन अर्जुन ॥ अवघे कश्लोक करितीयेवन ॥ शस्त्रें
च लोनि उदित ॥ ३२ ॥ श्रीरंगा लागी म्हणे पार्थ ॥ पा हा कश्लोक करिति
त्रिगर्त ॥ आजि करावा यांचा अंत ॥ जाले मत्त समस्त हे ॥ ३३ ॥ भीमासी
म्हणे अर्जुन ॥ चालवा त्वरे स्यंदन ॥ नकुळ सहदेव आदि करून ॥ धर्म
रायासि रक्षावे ॥ ३४ ॥ नळगता येक ही क्षण ॥ समसप्तका सियेतों मारु
न ॥ श्रीकृष्णासी म्हणे अर्जुन ॥ चालवा स्यंदन त्वरेने ॥ ३५ ॥ धन्य धन्य पा
र्थवीरा ॥ सच्चिदानंद सर्वेश्वरा ॥ वैकुंठपती इंदिरावरा ॥ सारथी जाला काज
या चा ॥ ३६ ॥ सांवळे अनुपम्य वदन ॥ आकर्ण विशाळ राजीव नयन ॥
मकरकुंडलें अधर पूर्ण ॥ पवळ वेली साद्दश्य ॥ ३७ ॥ विशाळ भाळी दि
व्य केशर ॥ कौस्तुभ वैजयंती मनोहर ॥ कासे कासिला पीतांबर ॥ चरणी

॥ ९ ॥

१३ १९

(10A)

तोडर ब्रिदावळी ॥ ३८ ॥ चतुर्भुज शामसुंदर ॥ रथी सारथी रमावर ॥ ध्व
जस्तंभी माहारुद्र ॥ केला भुभुःकार सत्राणे ॥ ३९ ॥ हनुमंता भोंवती भूला
वळी अपार ॥ तिही हाका फोडिल्या अनिवार ॥ विष्णुवहन पक्षात्चा फड
त्कार ॥ तैसा ध्वज झळकत असे ॥ ४० ॥ घडघडिला विजई रथ ॥ पवनवे
गें वारु जात ॥ पांचजन्य देवदत्त ॥ पार्थ रमानाथ वाजविती ॥ ४१ ॥ आ
ला आला अर्जुन ॥ भुभु [illegible] [illegible] सुनंदन ॥ सकळद ळ कंपायमान ॥
॥ धूळीने पूर्ण नभ जाहले ॥ ४२ ॥ पार्थ [illegible] क्षा कडे पाहे विलोकुन ॥ धूळीने
भरले मुकुट रत्न ॥ क्षीरसागराचे निधान ॥ होहो म्हणे नि वारु थोपी
॥ ४३ ॥ गांडिव धनुष्य चढविले ॥ अर्जुने निर्वाण ठाण मांडिले ॥ काना
डी चढविता लवे केले ॥ वीर पळती दश दिशा ॥ ४४ ॥ पळती यांस सुशर्मा
म्हणत ॥ धीर धरा परता समस्त ॥ दुर्योधनाची शफत ॥ केली आज

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(11)

व्यर्थपे ॥४५॥ मगसमस्तीतयेक्षणी ॥ विजयरथज्ञां किला बाणी ॥ जेसे
बहुतम्रूर्ख मिळोनि ॥ पंडितासी वादकरिती ॥ ४६ ॥ चपके ऐसा त्वरेक
रून ॥ रथफेरीत भगवान ॥ मगसमसघका चे भारफोडोन ॥ रथजाय पे
लकडे ॥ ४७ ॥ अलालचक्र ऐसा रथा फेरीतां कोणास न दिसे व्यक्त ॥
शरसोडिती अपरमित ॥ परी ते न लगती पार्थीते ॥ ४८ ॥ लक्षचुको निस
त्वर ॥ आपुल्या वीरालागी शर ॥ पार्थरूपें येरायेर ॥ परस्पर दीसती ॥ ४९ ॥
येकासयेक मारिती घाय ॥ ऐसा चि जालासे नाक्षय ॥ कबंधें उठती पा
हे ॥ टाकिया वाजवीत नाचती ॥ ५० ॥ इकडे धृष्टद्युम्न द्रोण ॥ युध्य करिती
निर्वाणि ॥ त्याचे कराव या निवारण ॥ सेना तो शक्ती न बैचि ॥ ५१ ॥ अलाल
चपके समान ॥ अकस्मात आला द्रोण बाण ॥ सत्यजिताचे शिरछेदो
ना ॥ अकाशपंथे उडविले ॥ ५२ ॥ विराट बंधु शातानिक ॥ तो शर सोडी द्रोणा

॥१०॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com